

АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ — КОРЕКТНОСТ И СЛОЖНОСТ
КОНТРОЛНО № 1 ПО “ДИЗАЙН И АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ” — СУ, ФМИ
(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КОМПЮТЪРНИ НАУКИ”, 1. ПОТОК; 14 МАРТ 2018 Г.)

ВАРИАНТ № 1

Разглеждаме два алгоритъма за разпознаване на прости числа — `isPrime1` и `isPrime2`.
Входът и на двата алгоритъма е цяло положително число $n \geq 2$.

<pre>isPrime1(n) // n ≥ 2 for k ← 2 to n-1 do if n се дели на k return false return true</pre>	<pre>isPrime2(n) // n ≥ 2 return not hasDivisor(n, 2, n-1) hasDivisor(n, k, r) // проверява дали n има делител // между k и r включително (k ≤ r) if k = r if n се дели на k return true else return false if k + 7 > r for j = k to r do if n се дели на j return true return false for j = 1 to 6 do if hasDivisor(n, k+(j-1)⌊$\frac{r-k}{7}$⌋, k+j⌊$\frac{r-k}{7}$⌋) return true return hasDivisor(n, k+6⌊$\frac{r-k}{7}$⌋, r)</pre>
--	--

Задача 1. Докажете, че `isPrime1` е коректен алгоритъм,
като формулирате и докажете подходяща инварианта на цикъла. **(15 точки)**

Задача 2. Докажете по индукция, че `hasDivisor` е коректен алгоритъм. **(15 точки)**
(От това следва, че и `isPrime2` е коректен алгоритъм.)
Отбележете изрично типа и параметъра на индукцията.

Задача 3. Намерете сложността по време на алгоритъма `isPrime2`. **(10 точки)**

Задача 4. Задачата за търговския пътник може да се реши с различни алгоритми:
— Пълно изчерпване. Неговата времева сложност е $\Theta(n!)$, където n е броят на градовете.
— Алгоритъм на Хелд—Карп. Времевата сложност на този алгоритъм е $\Theta(n^2 \cdot 2^n)$.
Кой от двата алгоритъма е по-бърз? Отговорът да се обоснове подробно! **(10 точки)**

АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ — КОРЕКТНОСТ И СЛОЖНОСТ
КОНТРОЛНО № 1 ПО “ДИЗАЙН И АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ” — СУ, ФМИ
(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КОМПЮТЪРНИ НАУКИ”, 1. ПОТОК; 14 МАРТ 2018 Г.)

ВАРИАНТ № 2

Разглеждаме два алгоритъма за събиране на редица от n цели числа, $n \geq 1$

<pre> ALG-1($A[1 \dots n]$: integers) $i \leftarrow 1, j \leftarrow 2, s \leftarrow 0$ while $i < n$ do $s \leftarrow s + A[i] - 2A[j]$ $i \leftarrow i + 1$ $j \leftarrow j + 1$ $s \leftarrow s - 2A[1] + A[n]$ return $-s$ </pre>	<pre> ALG-2 ($A[1 \dots n]$) // $n \geq 1$ return $\text{sum}(A[1 \dots n])$ $\text{sum}(A[k \dots r])$ // пресмята сбора на елементите с индекси // между k и r включително ($k \leq r$) if $k = r$ return $A[k]$ if $k + 3 > r$ $s \leftarrow 0$ for $j = k$ to r do $s \leftarrow s + A[j]$ return s $s1 \leftarrow \text{sum}\left(A\left[k \dots k + \left\lfloor \frac{r-k}{3} \right\rfloor\right]\right)$ $s2 \leftarrow \text{sum}\left(A\left[k + \left\lfloor \frac{r-k}{3} \right\rfloor + 1 \dots k + 2 \left\lfloor \frac{r-k}{3} \right\rfloor\right]\right)$ $s3 \leftarrow \text{sum}\left(A\left[k + 2 \left\lfloor \frac{r-k}{3} \right\rfloor + 1 \dots r\right]\right)$ return $s1 + s2 + s3$ </pre>
--	---

Задача 1. Докажете, че **ALG-1** е коректен алгоритъм, като формулирате и докажете подходяща инварианта на цикъла. **(15 точки)**

Задача 2. Докажете по индукция, че **sum** е коректен алгоритъм. **(15 точки)**
 (От това следва, че и **ALG-2** е коректен алгоритъм.)
 Отбележете изрично типа и параметъра на индукцията.

Задача 3. Намерете сложността по време на алгоритъма **ALG-2**. **(10 точки)**

Задача 4. Детерминантата на числова матрица с n реда и n стълба може да се пресмята по различни начини:

- По формулата от определението за детерминанта. Това изисква събиране на произведения по всички пермутации на стълбове, затова сложността му е $\Theta((n+1)!)$.
- Чрез привеждане в триъгълен вид. Времевата сложност на този метод е $\Theta(n^3)$.

Кой от двата начина е по-бърз? Отговорът да се обоснове подробно! **(10 точки)**

АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ — КОРЕКТНОСТ И СЛОЖНОСТ
КОНТРОЛНО № 1 ПО “ДИЗАЙН И АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ” — СУ, ФМИ
(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КОМПЮТЪРНИ НАУКИ”, 1. ПОТОК; 14 МАРТ 2018 Г.)

ВАРИАНТ № 3

<pre> НОД (a,b) while a ≠ b do while a > b do a ← a - b while b > a do b ← b - a return a </pre>	<pre> sumMatrices (A,B,C: matrices n × n) // n ≥ 1 return sumM (A,B,C,1,n,1,n) // C ← A + B sumM (A,B,C,k,r,p,q) // k ≤ r, p ≤ q // C[i,j] ← A[i,j] + B[i,j], // където i се изменя от k до r включително, // а j се изменя от p до q включително if (k > r) or (p > q) return // do nothing: empty submatrix else if (k = r) and (p = q) C[k,p] ← A[k,p] + B[k,p] else sumM(A, B, C, k, ⌊$\frac{k+r}{2}$⌋, p, ⌊$\frac{p+q}{2}$⌋) sumM(A, B, C, k, ⌊$\frac{k+r}{2}$⌋, ⌊$\frac{p+q}{2}$⌋+1, q) sumM(A, B, C, ⌊$\frac{k+r}{2}$⌋+1, r, p, ⌊$\frac{p+q}{2}$⌋) sumM(A, B, C, ⌊$\frac{k+r}{2}$⌋+1, r, ⌊$\frac{p+q}{2}$⌋+1, q) </pre>
--	---

Задача 1. Докажете с подходяща инварианта, че алгоритъмът НОД пресмята най-големия общ делител на целите положителни числа a и b . **(15 точки)**

Задача 2. Докажете по индукция, че sumM записва в матрицата $C[k \dots r, p \dots q]$ сбора на числовите матрици $A[k \dots r, p \dots q]$ и $B[k \dots r, p \dots q]$.

(От това следва, че sumMatrices пресмята сбора на квадратни числови матрици с n реда и n стълба.)

Отбележете изрично типа и параметъра на индукцията. **(15 точки)**

Задача 3. Намерете сложността по време на алгоритъма sumMatrices . **(10 точки)**

Задача 4. Два алгоритъма имат времеви сложности $\Theta(n^n)$ и $\Theta(5^{n^3})$.

Кой от двата алгоритъма е по-бърз? Отговорът да се обоснове подробно! **(10 точки)**

АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ — КОРЕКТНОСТ И СЛОЖНОСТ
КОНТРОЛНО № 1 ПО “ДИЗАЙН И АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ” — СУ, ФМИ
(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КОМПЮТЪРНИ НАУКИ”, 1. ПОТОК; 14 МАРТ 2018 Г.)

ВАРИАНТ № 4

Разглеждаме два алгоритъма, които пресмятат произведението на целите числа от a до b включително, където $a \leq b$ са две цели числа.

<pre>product1(a,b) p ← 1 for k ← a to b do p ← p × k return p</pre>		<pre>product2(a,b) if a = b return a else q ← product2($a, \left\lfloor \frac{a+b}{2} \right\rfloor$) r ← product2($\left\lfloor \frac{a+b}{2} \right\rfloor + 1, b$) return q × r</pre>
---	--	--

Задача 1. С подходяща инварианта докажете коректността на product1. **(15 точки)**

Задача 2. Чрез индукция докажете коректността на product2.

Отбележете изрично типа и параметъра на индукцията. **(15 точки)**

Задача 3. Намерете сложността по време на алгоритъма product2. **(10 точки)**

Задача 4. Два алгоритъма имат времеви сложности $\Theta((n^n)!)$ и $\Theta((n!)^n)$.

Кой от двата алгоритъма е по-бърз? Отговорът да се обоснове подробно! **(10 точки)**

КРАТКИ РЕШЕНИЯ

ВАРИАНТ № 1

Задача 1. Инварианта на цикъла на `isPrime1`:

n не се дели на никое от числата $1, 2, 3, \dots, k-1$.

Задача 2 се решава със силна индукция по $r-k$.

Задача 3. Времевата сложност $T(n)$ на алгоритъма `isPrime2` удовлетворява уравнението

$$T(n) = 7T\left(\frac{n}{7}\right) + 1, \text{ чието решение се получава от мастър-теоремата: } T(n) = \Theta(n).$$

Задача 4 се решава чрез логаритмуване:

$$\log(n!) = \Theta(n \log n); \quad \log(n^2 \cdot 2^n) = 2 \log n + n \log 2 = \Theta(n).$$

С помощта на граници се доказва, че

$$n = o(n \log n), \text{ тоест } \log(n^2 \cdot 2^n) = o(\log(n!)).$$

Понеже $n \log n \rightarrow \infty$ при $n \rightarrow \infty$, то следва, че

$$n^2 \cdot 2^n = o(n!).$$

Извод: Алгоритъмът на Хелд—Карп е по-бърз от пълното изчерпване.

ВАРИАНТ № 2

Задача 1. Инварианта на цикъла на `ALG-1`:

$$s = A[1] - (A[2] + A[3] + \dots + A[i]) - A[i] \text{ и } j = i + 1.$$

Задача 2 се решава със силна индукция по $r-k$.

Задача 3. Времевата сложност $T(n)$ на алгоритъма `ALG-2` удовлетворява уравнението

$$T(n) = 3T\left(\frac{n}{3}\right) + 1, \text{ чието решение се получава от мастър-теоремата: } T(n) = \Theta(n).$$

Задача 4 се решава чрез логаритмуване:

$$\log((n+1)!) = \Theta((n+1) \log(n+1)) = \Theta(n \log n); \quad \log(n^3) = 3 \log n = \Theta(n).$$

С помощта на граници се доказва, че

$$n = o(n \log n), \text{ тоест } \log(n^3) = o(\log((n+1)!)).$$

Понеже $n \log n \rightarrow \infty$ при $n \rightarrow \infty$, то следва, че

$$n^3 = o((n+1)!).$$

Извод: Привеждането в триъгълен вид е по-бързо от определението.

ВАРИАНТ № 3

Задача 1. Инварианта на цикъла на НОД:

Най-големият общ делител на a и b е равен на най-големия общ делител на A и B , където A и B са началните стойности на a и b съответно.

Задача 2 се решава със силна индукция по $(r - k) + (q - p)$.

Задача 3. Времовата сложност $T(n)$ на `sumMatrices` удовлетворява уравнението

$$T(n) = 4T\left(\frac{n}{2}\right) + 1, \text{ чието решение се получава от мастър-теоремата: } T(n) = \Theta(n^2).$$

Задача 4 се решава чрез логаритмуване:

$$\log(n^n) = n \log n; \quad \log(5^{n^3}) = n^3 \cdot \log 5 = \Theta(n^3).$$

С помощта на граници се доказва, че

$$n \log n = o(n^3), \text{ тоест } \log(n^n) = o\left(\log(5^{n^3})\right).$$

Понеже $n^3 \rightarrow \infty$ при $n \rightarrow \infty$, то следва, че

$$n^n = o(5^{n^3}).$$

Извод: По-бърз е алгоритъмът със сложност $\Theta(n^n)$.

ВАРИАНТ № 4

Задача 1. Инварианта на цикъла на `product1`:

$$p = a(a+1)(a+2)(a+3)\dots(k-1).$$

Задача 2 се решава със силна индукция по $b - a$.

Задача 3. Времовата сложност $T(n)$ на `product2` удовлетворява уравнението

$$T(n) = 2T\left(\frac{n}{2}\right) + 1, \text{ където } n = b - a. \text{ От мастър-теоремата следва, че } T(n) = \Theta(n).$$

Задача 4 се решава чрез логаритмуване:

$$\log((n^n)!) = \Theta(n^n \log(n^n)) = \Theta(n^{n+1} \log n); \quad \log((n!)^n) = n \log(n!) = \Theta(n^2 \log n).$$

С помощта на граници се доказва, че $n^2 = o(n^{n+1})$.

$$\text{Умножаваме по } \log n: \quad n^2 \log n = o(n^{n+1} \log n), \quad \text{тоест} \quad \log((n!)^n) = o(\log((n^n)!)).$$

Понеже $(n^n)! \rightarrow \infty$ при $n \rightarrow \infty$, то следва, че $(n!)^n = o((n^n)!)$.

Извод: По-бърз е алгоритъмът със сложност $\Theta((n!)^n)$.